

İÇTİHAT

Senelik abona (hariç)D. 4
« « (dahil)500
6 Aylık « (dahil)260

HAFTALIK FİKİR VE SAN'AT
MECMUASI

Tarihi tesis: 1904
24üncü sene. No. 278-2
18 Temmuz 1929

Yeni kitaplar arasında

YENİ RUH

Edebiyat âlemine bakanların gördükleri manzara kurunu vustadaki İtalyan beldelerinde ikiye ayrılarak birbirleriyle cenge giren ehalinin heyecan ve galeyanını hatırlatıyor.

Fakat bu edebî harpler adetâ adalı hareketlere munkalip olarak ortaya çıkmış bir iki değerli eser de cengâverlerin nazarı dikkatini celbetmeden unutulacak. Bütün bu münakaşaların şerefine yapıldığı edebiyat, zaptına çalışılan bir çiflik değil, kıymeti olan kitaplardan mürekkep bir âlem ve iklimdir, ve bu iklimin toprağında yetişen her mahsul, tetkik ve eğer varsa, kıymeti tastik ve ilân olunmak icap eder.

Aaksi, edebiyat ikliminde can alıp kan dökecek kadar ateşli olanlar için elbette bir borç teşkil eden eserler arasında, hele Hasan Cemil beyin (Yeni Ruh) isimli kitabı tetkike citten lâıyk ve etrafında samimî bir alâka uyandıрмаğa müstahak bir kitaptır.

Edebiyat âlemine Hasan Cemil bey isticalden azemî bir içtinapile, uzun tettebbu senelerinin müktesebatı ile yüklü olarak gelmiştir. Ve ilk eser olarak Şimal ve Alman edebiyatından yaptığı tercümelerde, hemen hiç bir mütercime nasip olmamış bir muvaffakiyet gösterdi. Geçenlerde verdiği (Jüpiter) isimli eser İnkılâbın ilham etmiş

olduğu yazılar içinde en özlü ve güzeli idi, diyeceğim. Bu defa çıkan (Yeni Ruh) a gelince, bu, kitap zarfı gibimazrufile de Türkiyede yeni bir ruh zaferini tepşir ediyor. ve muhtelif mevzular hakkında yazılmış muhtelif uzunlukta makalelerden mürekkep bulunuyor. Bunların en uzununu Mikel-Anj hakkında bir etüt olup, bu ilâhî san'atkâr hakkında lisanımızda yazılmış sahifelerin en kuvvetlisi olduğu muhakkaktır.

Mahaza, verdiği haz ve istifade nakadar hakiki olursa olsun, (Yeni Ruh) Hasan Cemil beyden beklediğimiz en güzel ve değerli eser elbette değildir. Biz, dünyanın en muazzam edebiyatlarından bir edebiyat içinde en büyük devreyi teşkil eden Güte ile Şiller zamanını bütün büyük eserlerle anlatacak bir kitap bekliyoruz. Bu mevzuun çokengin ve pek çok hatveyi şaşırtıp döndürecek kadar çetin olduğunu bilmez değilim. Fakat Cemil beyin bu son kitabındaki olgunluk, ve yazmasını temenni ettiğim mevzua sık sık avdet ederken her hükmündeki derin isabet, işaret ettiğim büyük kitabı yazmak zamanının artık kendisi için gelmiş olduğunu müjdelemekte ve lisanın mutena temizliği bu değerli fikir kitabının aynı zamanda üslûbu ile de nefis olacağını bildirmektedir.

N. S